

2. Utrata innych darów Bożych

Wskutek grzechu pierwotnego rozum ludzki uległ zaciemnieniu, a wola osłabła w dążeniu do dobra i stała się skłonna do złego. Skarży się tedy Apostoł narodów: „W członkach zaś moich spostrzegam prawo inne, które toczy walkę z prawem mojego umysłu i podbija mnie w niewolę pod prawo grzechu mieszkającego w moich członkach” (Rzym 7, 23).

Stąd wynikły te rozliczne i najrozmaitsze grzechy czy zbrodnie, jakie w świecie spotykamy. Na skutek grzechu pierwotnego spadły na rodzaj ludzki choroby, cierpienia, a w końcu śmierć.

[dostęp 16 kwietnia 2013], dostępny w Internecie:

http://msza.net/i/cz08_19.html

20. Grzech – błogosławiona wina

1. CELE LEKCJI – WYMAGANIA OGÓLNE

- analiza pojęcia „grzech”,
- odkrywanie sakramentu pokuty i pojednania jako znaku miłości Boga do grzesznego człowieka.

2. TREŚCI NAUCZANIA – WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE

uczeń:

- definiuje, czym jest grzech,
- samodzielnie wskazuje analogie do grzechu,
- po lekcji wskazuje warunki do nazywania grzechu „błogosławioną winą”,
- wyjaśnia rolę sakramentu pokuty i pojednania po popełnieniu grzechu przez człowieka,
- wskazuje na zbawcze zasługi Chrystusa będące wyrazem Bożej miłości pomimo grzechu człowieka.

3. POJĘCIA, POSTACI

- grzech,
- zbawienie,
- błogosławiona wina,
- *Exultet*,
- protoewangelia.

4. WARTOŚCI

- wiara w Boże miłosierdzie.

5. SCHEMAT LEKCJI

- definicja grzechu,
- grzech jako „błogosławiona wina”,
- nauczanie papieża o grzechu i Bożym miłosierdziu.

6. PROPOZYCJA REALIZACJI

Wprowadzenie

Metoda – pogadanka. Nauczyciel cytuje z podręcznika przysłowie: „Nie ma tego złego, co by na dobre nie wyszło”. Następnie zadaje pytania:

- 1) czy rzeczywiście: „Nie ma tego złego, co by na dobre nie wyszło?”
- 2) czy znaczą takie sytuacje, które jednak nie wychodzą na dobre?

Podsumowanie: nauczyciel po wypowiedziach uczniów, stwierdza, że sytuacją, która niekoniecznie musi w każdym przypadku wyjść na dobre, jest grzech.

Rozwinięcie tematu

Metoda – synektyka. Nauczyciel dzieli uczniów na trzy, czteroosobowe zespoły i rozdaje formularze synektyki (załącznik 1); uczniowie opracowują tabelkę synektyki. W pierwszej kolumnie wypisują po kilka analogii do pojęcia „grzech”, kończąc zdanie: „Grzech jest jak...”, „Grzech jest podobny do...”; następnie grupa wybiera jedno z najlepiej pasujących określeń i wpisuje je do nagłówka w drugiej kolumnie; potem wypisuje części składowe pojęcia, proces jego powstawania lub etapy, jakie dane zjawisko przechodzi; w trzeciej kolumnie, uczniowie przekładają każdy zapis na rzeczywistość grzechu, dopasowując analogiczne określenia z kolumny

Podsumowanie: przedstawiciele grup prezentują prace zespołów. Nauczyciel, odpowiednio do wybranych określeń i analogii komentuje np. gdy analogią była choroba, przekłada również kolejny potrzebny proces – wyzdrowienie – na rzeczywistość choroby duchowej.

Metoda – skojarzenia. Nauczyciel zapisuje na tablicy hasło BŁOGOSŁAWIONA WINA. Prosi o podanie skojarzeń z tym wyrażeniem, wybrany uczeń zapisuje odpowiedzi na tablicy. Nauczyciel zadaje pytania:

- 1) czy jest to możliwe, aby grzech można zaliczyć do zjawisk „szczęśliwych i pozytywnych”,
- 2) kiedy wina, która powstała na skutek grzechu może stać się „błogosławiona”?

Jako wstęp do rozmowy posłuży tekst *Exultetu* (zob. podręcznik „Tekst źródłowy”), odczytany przez ucznia. Nauczyciel podkreśla znaczenie sakramentu pokuty

i pojednania, który oczyszcza człowieka z grzechu i wprowadza go w szczęśliwy stan łaski. Podsumowanie: zob. podręcznik „Przeczytaj”.

Zakończenie

Tekst „Kościół naucza”.

Notatka

Samodzielnie napisana przez uczniów na temat: „Czy grzech może stać się błogosławioną winą?”

Korelacja z edukacją szkolną

1) język polski – przykłady „błogosławionej winy”.

7. INNE MOŻLIWOŚCI REALIZACJI

Metodę synektyki można uprościć do tzw. „synektyki dwukolumnowej”. Problem wyjściowy nauczyciel zawęży do wybranego aspektu, dokonując od razu wyboru analogii np. grzech jest jak choroba lub wirus noszony w organizmie. Wtedy, w kolumnie, uczniowie wypisują tylko przebieg choroby i przez analogię dopasowują do „przebiegu” procesu grzeszenia.

Można także w czasie lekcji przeprowadzić dyskusję o spowiedzi; nauczyciel rysuje na tablicy tabelę (załącznik 2) i prosi uczniów o wymienienie plusów i minusów spowiedzi. Podsumowuje pomysły uczniów. Zamiast odczytywać tekst *Exultetu*, można obejrzeć następujące nagranie: [dostęp 21 maja 2013], dostępny w Internecie: <http://youtu.be/XwGqXKeAM5I>,

8. ALTERNATYWNE TEKSTY DO WYKORZYSTANIA NA LEKCJI

PRZECZYTAJ

Boże serce

Pewna pani katechетка opowiedziała swoim uczniom przypowieść o synu marnotrawnym. W czasie, gdy mówiła, zdała sobie jednak sprawę, że dzieci, w większości, są bardzo rozkojarzone. Poprosiła więc ich, aby swoimi słowami opisali przytoczoną im przypowieść.

Jeden z nich zrelacjonował ją w następujący sposób: „Pewien człowiek miał dwóch synów, jednak ten młodszy niechętnie przebywał w domu, a pewnego dnia, całkowicie opuścił domostwo, zabierając ze sobą wszystkie pieniądze, jakie miał.

W pewnym momencie pieniądze skończyły się. Młodzieniec nie miał już nic do jedzenia i postanowił powrócić do swojego domu. Kiedy już był niedaleko, zauważył go ojciec. Złapał za wielki kij i co tchu, popędził za nim. Biegając tak spotkał swojego dobrego syna i powiedział do niego: «Wróć ten twój okropny brat, który po tym wszystkim co zrobił, zasługuje na parę kijów!». «Tato, chcesz żebym ci pomógł?», zapytał syn. «Oczywiście», odpowiedział ojciec.

I tak, we dwóch, zaczęli go okładać kijami. Kiedy już zakończyli swoje zajęcie, ojciec wezwał służącego, nakazał zabić najtłustsze jagnię i przygotować wielkie przyjęcie, bo przeszła mu już chęć znęcania się nad synem, który tak wiele narozrabiał!”. Tak, zrozumieć Boże serce, to zadanie każdego (Mt 8, 23-26).

Bruno Ferrero, *Boże serce* [w:] Adonai.pl

[dostęp 21 maja 2013], dostępny w Internecie

<http://adonai.pl/opowiadania/duchowe/?id=100>

MÓW
PANIE

Aniołowi Kościoła efeskiego napisz: To mówi Ten, który trzyma siedem gwiazd w swej prawicy i przechodzi między siedmioma złotymi świecznikami. Znam wszystkie twoje uczynki, wszystkie twoje udręki i twoją wytrwałość. Wiem, że nie tolerujesz bezbożnych, że poddałeś szczególnej próbie tych, którzy podawali się za apostołów, i stwierdziłeś, że nie są apostołami, lecz zwykłymi kłamcami. Znana mi jest twoja wytrwałość i wiem, że niez mordowanie znosiłeś wiele dla mojego imienia. Mam ci jednak do zarzucenia to, że nie miłujesz Mnie już tak jak dawniej. Pamiętając więc o tym, skąd spadłeś, odwróć się od swoich grzechów i postępuj tak jak ongiś. Jeśli zaś się nie nawrócisz, zjawię się u ciebie i usunę twój świecznik z miejsca, na którym się znajduje.

Ap 2, 1-5

20. Grzech – błogosławiona wina

Załącznik 1 Tabela do synektyki

GRZECH JEST JAK	NA CZYM POLEGA; JAK PRZEBIEGA; JAKIE ETAPY MA WYBRANE ZJAWISKO:	JAK TE ANALOGIE ODNIEŚĆ DO GRZECHU?

SPOWIEDŹ	
plusy	minusy